

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - De Kangoeroe te Sint-Laureins

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	25163
	Instelling	Vrije Kleuterschool - De Kangoeroe
directeur		Isabelle Stul
adres		Kloosterstraat 18 - 9988 WATERVLIET
telefoon		09-379.87.24
fax		
e-mail		kangoeroe.watervliet@scarlet.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	969691 - Sint-Laureins te SINT-LAUREINS
adres		Vaakweg 9 - 9980 SINT-LAUREINS
	Scholengemeenschap	119479 - De Kreken te SINT-JAN-IN-EREMO
adres		Moerstraat 2 - 9982 SINT-JAN-IN-EREMO
	CLB	115063 - Vrij CLB Het Meetjesland te EEKLO
adres		Visstraat 14 - 9900 EEKLO
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	29 november 2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	07/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marc Boone
	Teamleden	Bart De Bie

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
4.1 Nederlands	7
4.2 Wereldoriëntatie.....	9
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
5.1 Personeelsbeheer.....	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	10
5.4 Welzijn	10
5.5 Curriculum	10
5.6 Begeleiding	10
5.7 Evaluatie	11
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
7.1 Wat doet de school goed?	13
7.2 Wat kan de school verbeteren?	13
7.3 Wat moet de school verbeteren?	14
8. ADVIES.....	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De autonome kleuterschool is gelegen in een agrarische omgeving en heeft een socio-economisch gemengde instroom van kinderen. In de onmiddellijke omgeving wordt geen kleuteronderwijs georganiseerd. Sedert de vorige doorlichting is de teamgeest gunstig geëvolueerd wat de weg effent voor een open communicatie en een constructieve samenwerking. Behalve een nieuwe directie zijn ook een aantal tijdelijke leerkrachten nieuw op school. De samenwerking met de gemeentelijke lagere school wordt sedert dit schooljaar geïntensifieerd. Deze kleinschalige school biedt kleuters geborgenheid en een individuele benadering. Het zijn meteen ook enkele pijlers uit het schooleigen pedagogisch project.

Voor wat betreft het leergebied 'Nederlands' in de focus stellen we vast dat bij het bepalen van inhouden en het uitzetten van werkvormen rekening wordt gehouden met de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. Een sluitende bewakingsstrategie voor alle leergebieden is in try-outfase. Er is aandacht voor alle domeinen en deelaspecten binnen taalontwikkeling. Een gradueel opgebouwde begrippenlijst is aangemaakt voor elke kleuterleeftijd. Deze kan nog een bredere invulling krijgen. Aan ontluikend lezen wordt de nodige aandacht geschonken. De effecten van (taal)tests en andere aspecten van output kunnen nog worden opgevoerd door ze grondig te analyseren en er in voorkomend geval verbeteracties aan te koppelen.

Het leergebied wereldoriëntatie krijgt een brede invulling, te meer daar de voorbije schooljaren gefocust werd op domeinen die vaak in de verdrukking komen zoals verkeer, techniek en gezondheid. De nodige didactische hulpmiddelen zijn aanwezig zoals onder meer blijkt uit de materiaalinventaris. De themakeuze en het activiteitenaanbod kunnen nog verrijkt en beter op elkaar afgestemd worden. Leeruitstappen *-waarbij het aspect natuur de klemtoon krijgt-* worden georganiseerd in de onmiddellijke schoolomgeving. De klasinrichting verwijst naar een socialiserende en een coöperatieve werking, ze getuigt van affectieve erkenning en komt tegemoet aan de leef- en belevingwereld van de kleuters. Bij de oudste kleuters verhoogt de inbreng van de kinderen bij het klasgebeuren hun betrokkenheid.

Voor een gelijkgerichte visie en aanpak ten aanzien van de leerbegeleiding beschikken de klastitularissen over een transparant en hiërarchisch opgebouwd zorgplan. Voor probleemkleuters zijn geëigende documenten ontwikkeld: diagnostische observatie en een handelingsplanning. Deze laatste kan nog aan waarde winnen door ze te onderbouwen met concrete remediëringsactiviteiten en praktijktips. Elke klastitularis beschikt over een document eerstelijnszorg dat een preventieve functie heeft voor kleuters die dreigen uit de boot te vallen. Voor kleuters die specifieke zorg behoeven beschikt de school over een strategie gebaseerd op interne en externe hulpverlening. De samenwerking met deze personen of diensten verloopt vlot.

De invulling van het klasboek als draaiboek van de dagplanning en de kwaliteitszorg ligt verscheiden van de ene tot de andere leerkracht: een voorbeeld van goede praktijk enerzijds, een routinematige invulling anderzijds. Enige stroomlijning voor een haalbare en zinvolle invulling o.m. in het licht van een doordachte eerstelijnszorg is noodzakelijk. Hoewel de aanwending van de lestijden voor gelijke onderwijskansen (GOK) niet echt conform de regelgeving is, ontwikkelt de GOK-leerkracht initiatieven om de sociaal-emotionele ontwikkeling (als GOK-pijler) te bevorderen.

De evaluatiepraktijk ligt overwegend in handen van de individuele leerkracht. We zien goede initiatieven maar missen een gelijkgerichte en deskundige visie. Rond output als waardemeter van het opvoedings- en leeraanbod werd door het team nascholing gevolgd. Hiermee is een aanzet gegeven om diverse outputaspecten meer gericht te analyseren als hefboom voor het optimaliseren van de onderwijskwaliteit. De samenwerking en de drempelverlagende initiatieven tussen de kleuter- en de lagere school vallen te waarderen.

Sedert de vorige schooldoorlichting zijn een aantal verbeterpunten aangepakt of ze zijn opgenomen in een lange termijnplanning. Een aantal personeelsswissels heeft ervoor gezorgd dat een nieuwe wind waait door de school. De directie verwoordt een duidelijke

visie op de doelstellingen voor de school en weet waartoe de gevaren koers moet leiden. Het promoten, bezielen, leiden en toezien op de realisatie van innovaties behoren tot haar kernopdracht. Via een participatief beleid en een zelfsturende autonomie wil ze de kwaliteitszorg van de school verder uitbouwen voor maximale ontwikkelingskansen bij elke kleuter. De nodige bereidheid en interne expertise zijn daartoe aanwezig.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- recente of frequente directiewissel(s)
- recente of frequente coördinatorenwissel(s)
- nabijheid grens of taalgrens
- functies op niveau van de scholengroep / scholengemeenschap
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- momenteel is er een onstabiel personeelsbestand waardoor nog weinig taken hun organieke invulling krijgen

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- Uit de planningsdocumenten zoals het klasboek en een aanstippingslijsten blijkt aandacht voor de decretale ontwikkelingsdoelen en de netgebonden leerplannen. In welke mate de gehanteerde strategie sluitend is met genoemde documenten en met oog op een evenwichtig gespreid aanbod, is moeilijk vaststelbaar. Om daaraan tegemoet te komen, hanteert een teamlid bij wijze van try-out een bewakingsstrategie ten aanzien van de ontwikkelingsdoelen. Na verloop van tijd zal daaruit blijken of alle deelaspecten intentioneel worden nagestreefd. Eventuele overaccentuering en hiaten zullen in een oogopslag kunnen vastgesteld worden. Na dit schooljaar zal de werking worden geëvalueerd op de haalbaarheid en de nuttigheidswaarde, al ervaart de betrokken leerkracht nu reeds positieve effecten. Op basis daarvan zal bepaald worden of deze aanpak al dan niet wordt gehanteerd op schoolniveau.
- Aan begrippen *-als bouwstenen van de taalontwikkeling-* wordt ruime aandacht besteed. Dit blijkt uit de aanwezige groeilijnen en themagebonden webschema's waarin deze expliciet zijn opgenomen. We stellen vast dat de themagebonden streefwoordenschat overwegend zelfstandige naamwoorden bevat.
- Voor proces- en productmeting beschikt de school over een oplijsting van mogelijke testbatterijen die onder meer peilen naar de taalontwikkeling. Deze hebben overwegend een signaalfunctie voor kinderen bij wie de ontwikkeling anders verloopt dan verwacht. Eind tweede en in de loop van de derde kleuterklas worden tests afgenomen waarin impliciet of expliciet naar het taalniveau wordt gepeild. De resultaten variëren van zeer goed tot erg zwak. De betrokken leerkracht(en) zien dit eerder als een bevestiging van hun vermoeden, dan als uitgangspunt voor een geïndividualiseerd leertraject.
- Op vlak van taalontwikkeling zien de leerkrachten de kleuterschool als de moedertaalschool. Omgaan met receptieve en productieve taalaspecten betekenen hierbij een permanente opdracht die in de reguliere klaswerking is geïntegreerd: tijdens het onthaalgesprek, de waarderingsronde, het kringgesprek, groepsactiviteiten,... Taalactiviteiten worden ook intentioneel georganiseerd. Klastitularissen verwijzen naar thema's die zich uitermate lenen voor taalbevordering. Binnen elk thema worden taalactiviteiten voorzien waardoor de verschillende domeinen (luisteren, spreken, lezen, taalbeschouwing,...) aandacht krijgen. De school beschikt niet over een overzichtslijst van mogelijke activiteiten als geheugensteun voor een breed en harmonisch taalaanbod.
- Passief taal begrijpen en actief taal gebruiken krijgen gerichte kansen via waarnemingsactiviteiten, prentlezen, poppenspel, kamishibai, klasoverschrijdend poppenkastspel, vertel- en voorleesmomenten, poëzie en drama. Uitspraak- en articulatiespelletjes komen minder voor en krijgen kansen wanneer foutieve uitspraak wordt vastgesteld. Aan rijmen, versjes met visuele ondersteuning, navertellen (eventueel via prenten) wordt de nodige aandacht geschonken. Het is geen werkgewoonte de ontwikkelingsdoelen als uitgangspunt en streefdoel te hanteren bij het uitzetten en evalueren van taalactiviteiten.
- Leesmotivatie wordt beoogd via de boekenhoek, de voorleesmomenten door kinderen van de lagere school, de lokale bibliotheek. Om de weg te effenen naar het aanvankelijk leesproces worden gerichte activiteiten voorzien zoals kimspeel (visuele waarneming en geheugen), een geluidenmemory en symboolherkenning. Voor dat alles beschikt de school over ruim voldoende ondersteunende middelen die o.m. afleesbaar zijn in de materiaalinventaris.
- De evaluatie gebeurt op een eerder informele wijze doorheen de dag. Specifieke taaltests of een klaseigen taalpeiling aan het einde van een thema in verband met de vooropgestelde streefwoordenschat is niet gebruikelijk. Bij de halfjaarlijkse klasscreening wordt de taalontwikkeling geregistreerd middels een kleurencode. Bij de

oudste kleuters wordt ook geregeld met speelwerkbladen gewerkt als evaluatieinstrument. Naar verluidt geven de vaststellingen aanleiding tot binnenklasdifferentiatie waar nodig.

- Voor professionalisering verwijzen teamleden naar de mediatheek in de eetzaal. Hetzelfde bewakingsconcept wordt gehanteerd als bij Nederlands, zo ook het pilootproject waarover hierboven sprake. Het ligt in de bedoeling voor elk thema enkele dominante ontwikkelingsdoelen te selecteren en de evaluatie (observatie, opdrachten, speelwerkblad) daarop af te stemmen om zicht te krijgen op het bereikte niveau, als aspect van output. Deze bewakingsstrategie is aanwezig voor alle leergebieden met inbegrip van de leergebiedoverschrijdende aspecten sociale vaardigheden, leren leren en ict (*die corresponderen met of afgestemd zijn op de eindtermen van het lager onderwijs*). Voor wat de domeinen binnen wereldoriëntatie betreft, heeft het proefproject reeds enkele anomalieën aan het licht gebracht die nu worden bijgestuurd. Het domein 'techniek' is vorig jaar als prioriteit opgestart en verkeert dit schooljaar in de implementatiefase. Leerkrachten reiken voorbeelden aan van gerichte aandacht voor dit domein. Deze aandacht blijkt ook uit het hoekenaanbod en -inrichting. Enkele thema's focussen op dit domein. Er gaat ook expliciete aandacht naar het domein verkeer en gezonde voeding. De teamleden beschikken daarvoor over naslagwerken, een materiaalinventaris die overigens voor zowat alle leergebieden aanwezig is (*zo ook voor de leergebiedoverschrijdende*) en een schooleigen leerlijn.
- Een flexibel te gebruiken en op elkaar afgestemde jaarplanning op schoolniveau is niet aanwezig. De leerkrachten beschikken wel over de jaarplanning van de vorige leerkracht. Deze van de derde kleuterklas volgt de kinderen in het eerste leerjaar van de naburige lagere school. Leerkrachten werken met een jaarplanning als groeimodel. Voor thema's die de jaarkring volgen worden onderling afspraken gemaakt voor een gevarieerd en gegradueerd aanbod. Dat uit zich (en beperkt zich) overwegend in de beoogde streefwoordenschat.
- Voor de inhoudelijke afbakening van de opvoedings- en leerinhouden beschikken de teamleden over een aantal bronnen en naslagwerken, ze gaan ten rade in de bieb of zoeken op het internet.
- Om doorleefde waarnemingen op te doen worden enkele leeruitstappen georganiseerd in de onmiddellijke schoolomgeving: het kerkhof, de heksenspeurtocht, op bezoek bij een papa of mama, het bos. Op schoolniveau stellen we een (over)accentuering vast voor uitstappen naar de natuur ten nadele van cultuur.
- Bij de oudste kleuters is het bevattings- en voorstellingsvermogen voldoende ontwikkeld om de themakeuze en/of de uitwerking ervan mede te bepalen. Ze dienen daarbij in groep keuzes te maken of er wordt beslist op basis van meerderheid-minderheid via een visueel vaststelbare voorstelling. Voor een veelzijdig aanbod worden thema's behandeld die tegemoet komen aan de beleavingswereld van de kleuters, andere thema's doelen meer op de sociale ontwikkeling (leefregels).
- De klasinrichting verwijst naar de specifieke behoeften van de kleuters en komt hieraan tegemoet op vlak van materiaal aanbod en hoekenwerking waarbij kansen tot exploreren, experimenteren en constructief vorm geven volwaardige kansen krijgen.
- Kleuterrealisaties worden individueel gewaardeerd tijdens en na de activiteit. Soms wordt een klassikaal moment voorzien waarbij de kleuter zijn eigen werkstuk mag etaleren en eventueel toelichten.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststelling

- Hetzelfde bewakingsconcept wordt gehanteerd als bij Nederlands, zo ook het pilootproject waarover hierboven sprake. Het ligt in de bedoeling voor elk thema enkele dominante ontwikkelingsdoelen te selecteren en de evaluatie (observatie, opdrachten,

speelwerkblad) daarop af te stemmen om zicht te krijgen op het bereikte niveau, als aspect van output. Deze bewakingsstrategie is aanwezig voor alle leergebieden met inbegrip van de leergebiedoverschrijdende aspecten sociale vaardigheden, leren leren en ict (*die corresponderen met of afgestemd zijn op de eindtermen van het lager onderwijs*). Voor wat de domeinen binnen wereldoriëntatie betreft, heeft het proefproject reeds enkele anomalieën aan het licht gebracht die nu worden bijgestuurd. Het domein 'techniek' is vorig jaar als prioriteit opgestart en verkeert dit schooljaar in de implementatiefase. Leerkrachten reiken voorbeelden aan van gerichte aandacht voor dit domein. Deze aandacht blijkt ook uit het hoekenaanbod en -inrichting. Enkele thema's focussen op dit domein. Er gaat ook expliciete aandacht naar het domein verkeer en gezonde voeding. De teamleden beschikken daarvoor over naslagwerken, een materiaalinventaris die overigens voor zowat alle leergebieden aanwezig is (*zo ook voor de leergebiedoverschrijdende*) en een schooleigen leerlijn.

- Een flexibel te gebruiken en op elkaar afgestemde jaarplanning op schoolniveau is niet aanwezig. De leerkrachten beschikken wel over de jaarplanning van de vorige leerkracht. Deze van de derde kleuterklas volgt de kinderen in het eerste leerjaar van de naburige lagere school. Leerkrachten werken met een jaarplanning als groeimodel. Voor thema's die de jaarkring volgen worden onderling afspraken gemaakt voor een gevarieerd en gegradueerd aanbod. Dat uit zich (en beperkt zich) overwegend in de beoogde streefwoordschat.
- Voor de inhoudelijke afbakening van de opvoedings- en leerinhouden beschikken de teamleden over een aantal bronnen en naslagwerken, ze gaan ten rade in de bieb of zoeken op het internet.
- Om doorleefde waarnemingen op te doen worden enkele leeruitstappen georganiseerd in de onmiddellijke schoolomgeving: het kerkhof, de heksenspeurtocht, op bezoek bij een papa of mama, het bos. Op schoolniveau stellen we een (over)accentuering vast voor uitstappen naar de natuur ten nadele van cultuur.
- Bij de oudste kleuters is het bevattings- en voorstellingsvermogen voldoende ontwikkeld om de themakeuze en/of de uitwerking ervan mede te bepalen. Ze dienen daarbij in groep keuzes te maken of er wordt beslist op basis van meerderheid-minderheid via een visueel vaststelbare voorstelling. Voor een veelzijdig aanbod worden thema's behandeld die tegemoet komen aan de beleavingswereld van de kleuters, andere thema's doelen meer op de sociale ontwikkeling (leefregels).
- De klasinrichting verwijst naar de specifieke behoeften van de kleuters en komt hieraan tegemoet op vlak van materiaal-aanbod en hoekenwerking waarbij kansen tot exploreren, experimenteren en constructief vorm geven volwaardige kansen krijgen.
- Kleuterrealisaties worden individueel gewaardeerd tijdens en na de activiteit. Soms wordt een klassikaal moment voorzien waarbij de kleuter zijn eigen werkstuk mag etaleren en eventueel toelichten.
- Voor de prioriteit 'techniek' werd teamgerichte nascholing georganiseerd als draagvlak voor het gezamenlijk nastreven en realiseren van de streefdoelen. Bijkomende individuele inscholingssessies kunnen op vraag.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn/ Stages

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- Uit documenten blijkt dat nascholing werd gevolgd om een gelijkgerichte visie op zorg te ontwikkelen. Deze leidde tot een gradueel opgebouwde zorgpiramide waarbij de klastitularis de spilfiguur betekent, behalve wanneer het gaat om specifieke pathologieën bij kleuters. Uit de aanwezige jaarplanning van de zorgcoördinator (*tevens schooldirectie*) leiden we een taakinvulling af vanuit een breed perspectief gerelateerd aan drie zorgpijlers. Voor elke pijler worden op niveau van de school, van de leerkracht en van de kinderen (en ouders) concrete acties en verwachtingen geformuleerd, en indien mogelijk gekoppeld aan een tijdspad. De zorgcoördinator is de draaischijf voor kleuters met extra noden, ze neemt de pr-functie op zich, organiseert de klassenraden evenals de MDO-gesprekken en is aanwezig bij gesprekken met het CLB en andere externe deskundigen. Ze werkt vraaggestuurd tervv ondersteuning van leerkrachten en zorgt in voorkomend geval voor de nodige materiaalvoorziening, naslagwerken of didactische wenken. Eveneens vraaggestuurd zorgt ze voor remediërende activiteiten aan kleuters met een extra hulpvraag.
- Voor een continue leerbegeleiding worden opvoedings- en leerinhouden op elkaar afgestemd. We treffen deze aan in de hoekenfiches, bij de thema-afstemming en in de schooleigen 'zwarte mappen'. In deze laatste worden niet alleen inhouden gradueel uitgezet, maar komen ook aspecten voor van materiële ondersteuning, beloning, afspraken... dat alles voor een ononderbroken ontwikkelingsbegeleiding.
- Gezien de kleinschaligheid van de school en de contacten die kleuters met elkaar hebben, onder meer via klasoverschrijdende integratieactiviteiten (bv. poppenkastspel, muzische activiteiten), zijn de overgangen laagdrempelig. Er is een vlotte informatiestroom van de huidige naar de volgende klastitularis. Opdat nieuwe kinderen zich vlug opgenomen zouden weten, worden kijkdagen georganiseerd.
- Op korte termijn plannen de leerkrachten hun begeleidingsactiviteiten in hun klasboek. De invulling naar activiteiten, concrete doelenformulering en registratie van dagelijkse reflecties liggen verscheiden van de ene tot de andere leerkracht. We stellen vast dat het klasboek dikwijls meer gebruikt wordt als verantwoordingsdocument ten aanzien van de beleidsverwachtingen dan als dagplanning. Enkele leerkrachten maken van de rubriek 'Evaluatie' gebruik om zorgbrede kanttekeningen te noteren op klas- en kindniveau. Deze betekenen de aanzet voor gerichte hulpverlening de daaropvolgende dagen. Voor de registratie van de vorderingen is een document 'Eerstelijnszorg' in gebruik dat elke leerkracht hanteert.

- We treffen overwegend rijke, goed gestructureerde en knus ingerichte klassen aan. Samen met humane omgangsvormen met en tussen de kleuters, leidt dit tot een stimulerend opvoedings- en leerklimaat.
- Om de ontwikkelingsevolutie van de kinderen op te volgen, beschikt de school over een kleutervolgsysteem. Via een halfjaarlijkse klasscreening en de trimestriële klassenraad krijgt men een globaal zicht op de evolutie van de verschillende persoonlijkheidsaspecten. Deze initiatieven hebben tevens een signaalfunctie voor kleuters die opmerkelijk gedrag vertonen. Daarvoor is een strategie uitgezet waarbij op basis van een diagnostische observatie een individuele handelingsplanning wordt opgesteld door de klastitularis in samenspraak met de zorgcoördinator. We stellen vast dat dit remediërsplan nog meer concrete invulling kan krijgen naar acties op onderliggende deelvaardigheden en te hanteren materialen om tegemoet te komen aan de reële noden van de risicokleuters. Bij de overgang naar het eerste leerjaar wordt overlegd met de zorgcoördinator van de lagere school.
- Er zijn geen zittenblijvers of kinderen die extra zorg behoeven door externe diensten, op één kleuter na die GON-begeleiding geniet. De klastitularis laat zich positief uit over de samenwerking met de GON-leerkracht: het effect op de kleuter, de omgang met de klasgroep, de tips voor de leerkracht.
- De school beschikt over zes lestijden voor de GOK-werking. De leerkracht die deze opdracht op zich neemt, is nieuw in de school. De werking strookt niet ten volle met de voorschriften uit de rondzendbrief, maar we stellen vast dat de initiatieven toch effect scoren voor de kleuters op socio-emotioneel vlak. Zo is haar taak momenteel gericht op het begeleiden van kleuters in de snoezelruimte, relaxatieactiviteiten, speelplaatsinrichting. Ze organiseert en begeleidt mee de klasoverschrijdende initiatieven.

5.7 Evaluatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

5.7.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Een uitgeschreven visie en dito aanpak op evalueren (en rapporteren) was nog niet aan de orde. Elke leerkracht verwoordt initiatieven en werkvormen die refereren aan formatieve en/of summatieve evaluatie.
- In welke mate de decretale ontwikkelingsdoelen nagestreefd zijn, kan op het einde van het schooljaar blijken uit het pilootproject dat dit schooljaar loopt in de derde kleuterklas. Om het beoogde niveau vast te stellen, beroepen de kleuterleidsters zich op het kleutervolgsysteem, klaslijsten voor deelaspecten, spelwerkbladen, kleuterrealisaties e.a. De oudste kleuters beschikken over een individuele groeimap met persoonlijke werkjes. Ze wordt per thema aangevuld en functioneert periodiek als heen-en-weermap. Aan het einde van het schooljaar gaat deze als portfolio mee naar huis.
- Het afstemmen van de evaluatie op de beoogde (ontwikkelings)doelen is nog geen verworven werkvorm. Het pilootproject in de derde kleuterklas biedt de mogelijkheid om bij de evaluatie intentioneel te focussen op dominante ontwikkelingsdoelen. Deze mogelijkheid zal door de betrokken leerkracht uitgeprobeerd en geëvalueerd worden op de haalbaarheid en effecten.
- Het team volgde nascholing rond output maar dit leidde nog niet tot concrete acties in verband met het meten van de 'leerprestaties'. De suggesties daaromtrent die in de leerplannen zijn opgenomen en verschillen naargelang het leergebied of ontwikkelingsaspect waren nog geen prioriteit. Naargelang het leergebied verwoorden de klastitularissen geëigende evaluatievormen die het ontwikkelingsproces van de kleuters weergeven: een mondelinge toelichting door de kleuter, etaleren van de

kindrealisaties, de visueel voorgestelde evolutie van de puzzelvaardigheid, een waarderingsronde. Voor deelaspecten als pengreep, begrippen, wiskundeaspecten e.a. wordt het beheersingsniveau over langere termijn geregistreerd op klaslijsten.. De leerkrachten verwoorden dat deze aanleiding geven tot extra ondersteuning in de reguliere klaswerking of tot zorginterventies via een MDO-gesprek.

- Voor de leerkracht van de oudste kleuters biedt de samenwerking met de lagere school extra mogelijkheden om de eigen werking te evalueren. Er leven inmiddels goede initiatieven: tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar is er geregeld (middag)overleg onder meer in functie van het experimenteren. Einde schooljaar zal van gedachte worden gewisseld over het behaalde eindresultaat van de kinderen. Er zijn terugkomdagen en voorleesmomenten door kinderen van de lagere school.
- Uit de resultaten van de externe proeven en schoolrijpheidstests die in de tweede en vooral in de derde kleuterklas worden afgenomen *-overwegend in verband met taal- en wiskundeaspecten-* blijken bij de kleuters soms grote verschillen qua beheersingsniveau. Deze zijn nog niet het onderwerp geweest van een gerichte analyse en eraan gerelateerde verbeteracties op klas- en schoolniveau. Hetzelfde kan gezegd worden over de resultaten van de kinderen aan het einde van het eerste leerjaar. Van elke leerling wordt een kopie van het laatste schoolrapport ter beschikking gesteld aan de klastitularis van de derde kleuterklas. De resultaten worden tot op heden globaal beoordeeld in overleg met de zorgcoördinator. De verwerking blijft vaak steken in een bevestiging van de inschatting van de kleuterleidster. Ze leidde nog niet tot een gedetailleerde analyse *-eventueel met de leerkracht van het eerste leerjaar-* om bijstellingen en verbeteracties voor beide betrokken leerkrachten en scholen te ontwikkelen. Hier ligt nog werk op de plank.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De (nieuwe) directie heeft van bij de aanvang een duidelijke visie en streefdoelen vooropgesteld rond de pijlers 'voorleven' en 'bewaken'. Haar leiderschap situeert ze in het coachen van de medewerkers waarbij hun welbevinden een basisvoorwaarde is.
- Bij de aanvang van haar opdracht had de directie een verkennend gesprek met alle teamleden waarbij noden en verwachtingen werden gecommuniceerd. Om voeling te krijgen met de lokale schoolcultuur werden contactmogelijkheden benut met ouders, leerkrachten en kleuters. Tijdens haar vorige opdracht in een andere school werd ze geconfronteerd met de kleuterklaswerking en -problematiek. Leerkrachten waarden dan ook haar inbreng onder meer met betrekking tot de kleuters met extra zorg.
- Als uitgangspunt voor haar aanvankelijke directiewerking hanteerde ze het verslag van de vorige doorlichting. Dat leidde o.m. tot een afslanking van de schooladministratie en dito planningsdocumenten tot wat nuttig en nodig is, een taak die niet af is. De prioriteit(en) waaraan de school dit en volgend schooljaar werkt, zijn onder meer de concretisering van de aandachtspunten uit dat verslag. Voor een maximale doelgerichtheid en effectiviteit van het vernieuwingsproces wordt een concept gevolgd gaande van infogaring voor een gelijkgerichte visie resulterend in de implementatie op de werkvloer en borgen via formele afspraken. Om de realisatie ervan te bewaken en te evalueren op hun gedragenheid en effecten, neemt de directie zich voor frequent contact te onderhouden met de klaswerking via bezoek, gesprekken en inzage van documenten. Functionerings- en/of evaluatiegesprekken worden nog niet formeel georganiseerd maar zijn wel gepland voor dit schooljaar. Op het niveau van de scholengemeenschap is ze mee verantwoordelijk voor de ontwikkeling, interpretatie en mogelijke verbeteracties die het gevolg willen zijn van een outputbeleid. Ook de begeleiding van nieuwe, tijdelijke en aspirant-leerkrachten behoort tot haar opdracht.

- Personeelsvergaderingen ziet ze als momenten van gezamenlijke reflectie, intervisie en deskundigheidsbevordering. Uit de verslaglegging blijkt een aanpak die steunt op participatie van de betrokken teamleden met een besluitvorming die stoelt op consensus waar mogelijk. Naar verluidt worden de bijeenkomsten gekenmerkt door een democratische omgang en aanpak. Taken van pedagogisch-didactische en praktisch-organisatorische aard worden gedelegeerd naar medewerkers of gedeeld met de directie. De pijlers van het schooleigen pedagogisch project worden als sterke werkingspunten aangehaald: het gevoel van geborgenheid onder meer omwille van de kleinschaligheid van de school, vlotte communicatie met de ouders onder meer via het open onthaal, aandacht voor gezonde eet- en leefgewoonten. Enkele knelpunten blijken uit een tevredenheidsonderzoek bij de ouders en zijn te situeren in het al dan niet vormen van flexibele, gemengde leefgroepen en enkele aspecten van praktische aard (betaalwijze van de ouders, schooleigen website). Het ligt in de bedoeling ook de oudste kleuters te bevragen via een aangepaste werkwijze naar hun graad van tevredenheid.
- Voor een maximale kwaliteitszorg zit nog groeipotentieel in een dynamisch outputbeleid. Analyse van feedback, outcomes en testresultaten ziet de directie als een waardemeter waaraan desgevallend verbeteracties kunnen of moeten gekoppeld worden. Het vernieuwd opstarten van een ouderraad kan daartoe als mediator aanzetten geven.
- We kunnen stellen dat de visie en de aanpak van de directie van bij haar aantreden gewaardeerd worden en voldoen aan de actuele verwachtingen van schoolhouden en -leiden.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het pilootproject i.v.m. het bewaken van de ontwikkelingsdoelen kan leiden tot een breed en harmonisch aanbod van opvoedings- en leerinhouden voor alle leergebieden.
- Het team schenkt gerichte aandacht aan alle domeinen binnen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie.
- Er is intentionele aandacht voor het ontluikend lezen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De klasinrichting staat borg voor een stimulerende, goed georganiseerde leef- en leeromgeving.
- De school beschikt over een gestructureerd zorgplan dat een vangnet is voor tijdelijke als voor bestendige problemen. De effectieve interventies kunnen concreter omschreven en onderbouwd worden.
- Met de leerkrachten van de derde kleuterklas en van het eerste leerjaar worden talrijke drempelverlagende initiatieven genomen.
- De oudste kleuters hebben inbreng in de uitwerking van thema's.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanpak van de nieuwe directie getuigt van een doordachte visie op beleidsvoering.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

Nihil

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Output- en evaluatiegegevens van kleuters kunnen verrijkt en geanalyseerd worden als waardemeter en feedback om de kwaliteitszorg te optimaliseren.
- De GOK-lestijden kunnen beter afgestemd worden op de geopteerde pijlers.
- De handelingsplanning voor risicokleuters kan meer genuanceerd uitgeschreven worden naar activiteiten op de onderliggende deelvaardigheden.
- Over de invulling van de klasboeken kan overlegd worden, met betrekking tot meer inhoudelijke gelijkgerichtheid en effectiviteit van de eerstelijnszorg.
- De planning van de thema's, het activiteitenaanbod en de themagebonden streefwoordenschat kunnen nog beter overlegd worden.

Wat betreft het algemeen beleid

Nihil

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marc Boone

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: